

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

9.9.2026

Eläkeuudistuksen mukainen lyhyen aikavälin ennuste 9.9.2026

Eläketurvakeskus (ETK) on päivittänyt deterministisen perusskenaarion mukaisen lyhyen aikavälin TyEL-ennustelaskelman. Laskelma sisältää vuonna 2025 sovitut eläkeuudistuksen muutokset. Eläkeuudistusta koskeva hallituksen esitys ([HE 40/2026](#)) hyväksyttiin eduskunnassa kesäkuussa. Ensimmäiset muutokset tulivat voimaan heinäkuun alussa.

Tässä muistiossa päivitettyä laskelmaa kuvataan ja verrataan 29.5.2026 julkaistuun ennusteeseen, jossa eläkeuudistuksen vaikutukset oli jo otettu huomioon. Uudistuksen aiheuttamat muutokset kuvattiin tarkemmin tuolloin. Nyt päivitetty ennuste poikkeaa aiemmasta pääasiassa lähtötietojen osalta.

Päivitetty laskelma perustuu ETK:n 1.9.2026 julkaisemaan suhdanne-ennusteeseen. Ennusteessa on huomioitu kuluvan vuoden osavuositoteumat. Laskelman tuotto-oletusta on päivitetty kesäkuussa ETK:n julkaiseman PTS-laskelman mukaiseksi. Osakekurssikehitys on huomioitu elokuun loppuun saakka.

ETK on laatinut myös peruslaskelmaa vastaavan pessimistisen skenaarion mukaisen ennusteen, joka esitetään erikseen.

Eläkemeno kasvaa lähivuosina aiempaa maltillisemmin

TyEL-MEL-eläkemenon ennuste vuodelle 2026 on noin 20 770 miljoonaa euroa eli noin 340 miljoonaa euroa (1,7 %) enemmän verrattuna vuoden 2025 eläkemenoon. Vuodesta 2026 vuoteen 2027 eläkemenon arvioidaan nousevan noin 680 miljoonalla eurolla eli 3,3 %. Kasvua selittävät kuluvan vuoden aiempaa korkeampi inflaatio ja siitä seuraavat indeksikorotukset.

Vuodesta 2027 alkaen ennuste on 150–450 miljoonaa euroa pienempi kuin mitä toukokuussa arvioitiin. Muutos toukokuun ja syyskuun ennusteen välillä kohdistuu suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeisiin ja suurimmat muutokset kohdistuvat ennustejakson keskivaiheille. Muutos on aiempaa maltillisemmän indeksikehityksen seurausta. Tämän lisäksi korjattiin toukokuun ennusteessa virheellisesti yläkanttiin arvioidut vuoden 2025 lopun eläkekarttumien toteutuneiden tietojen mukaisiksi.

Indeksimuutokset ja eläkekarttumien korjaus vaikuttavat tasattavaan eläkemenoon. Kuluvan vuoden rahastoitua vanhuuseläkemenoa on puolestaan tarkennettu hieman ylöspäin. Vuoden 2027 isommat iv-korotukset (kattuneiden rahastoitujen vanhuuseläkeosien tarkistukset) kasvattavat rahastoitua vanhuuseläkemenoa lähivuosina lisää, mutta muutokset rahastoidussa eläkemenossa jäävät kokonaisuutena maltillisiksi. Suurempi rahastoitu eläkemeno puolestaan hillitsee tasattavan eläkemenon kasvua.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

9.9.2026

Korkea työttömyys jarruttaa palkkasumman kehitystä

Vaikea työmarkkinatilanne jatkuu Suomessa alkuvuoden myönteisistä tuotannon piristymisen merkeistä huolimatta. Tuoreen ETK:n suhdanne-ennusteen mukaan työttömyysaste pysyy korkeana, reilussa 10 prosentissa kuluvana vuonna, jonka jälkeen se lähtee vähitellen laskemaan. Yksityisen sektorin palkkasumman arvioidaan kasvavan 3,4 prosenttia tänä vuonna, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisessä ennusteessa. Sen sijaan vuonna 2027 kasvun odotetaan kiihtyvän noin neljään prosenttiin, mikä on taas 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä ennusteessa. Vuodesta 2029 alkaen palkkasumman kasvun ennustetaan aiempaa heikommaksi (3,3 prosenttia vuodessa), jolloin TyEL-MEL-palkkasumma jää noin 600 miljoonaa euroa pienemmäksi ennustejakson lopussa vuonna 2035.

Laskelmassa TyEL-maksutaso on kiinnitetty 24,4 prosenttiin koko ennustejakson ajaksi. Maksutulo pienenee 20–150 miljoonaa euroa vuodessa verrattuna edelliseen ennusteeseen.

TyEL-maksun osia on tarkennettu vuodesta 2027 alkaen. Vuoden 2027 maksut ovat tässä laskelmassa vielä alustavia, ja niitä tarkennetaan maksuperusteen valmistelun edetessä.

Työllisyysrahaston maksaman TR-osuuden alentuminen lähivuosina johtuu pääosin vuoden 2026 lähtötason tarkistamisesta alaspäin. Vaikka työttömyys on edelleen korkea, ansiopäivärahan etuuspäivien määrä on vähentynyt enemmän kuin aiemmin oletettu, minkä vuoksi aiemmat ennusteet ja ennakkomaksut osoittautuivat liian korkeiksi. Kuluvan vuoden TR-osuutta tarkennettiin elokuussa alaspäin 557 miljoonaan euroon.

Sijoitustuotot vahvistavat eläkevaroja ja vakavaraisuutta

Alkuvuoden sijoitustoiminnan nettotuotto oli Telan tilaston mukaan 5,6 prosenttia. Heinäkuussa osaketuotto jäi lähelle nollaa, mutta elokuussa kehitys vahvistui jälleen ja tuotto oli arvion mukaan noin 2,3 prosenttia. Vuoden alusta elokuun loppuun laskettu kumulatiivinen osaketuottokerroin oli noin 13 prosenttia.

Kun loppuvuoden kehitys arvioidaan ennusteen perustuotto-oletuksen mukaisesti, koko vuoden eläkevarojen nimelliseksi tuotoksi saadaan 9 prosenttia. Tämä on 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin toukokuun ennusteessa. Koko vuoden osaketuottokertoimen ennustetaan kasvavan 15 prosenttiin.

Hyvän sijoitustuoton seurauksena vakavaraisuusaste on vahvistunut. Kesäkuussa 2026 se oli keskimäärin noin 32,8 prosenttia. Laskelmassa vakavaraisuusasteen arvioidaan pysyvän tällä tasolla vuosina 2026 ja 2027 ja laskevan sen jälkeen tasaisesti 31,5 prosenttiin.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

9.9.2026

Hyvät osaketuotot kasvattavat osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta, jonka määräksi arvioidaan noin 5,4 miljardia euroa vuoden 2026 lopussa. Nämä varat siirretään kokonaisuudessaan vanhuuseläkerahastoon iv4-korotuksena vuonna 2027. Laskelman perusteella yhteensä iv-korotuksia tehdään noin viisi miljardia euroa vuonna 2026 ja noin 9,4 miljardia euroa vuonna 2027.

Tuotto-oletusta päivitetty

Lyhyen aikavälin ennusteessa käytetään samaa tuotto-oletusta kuin ETK:n PTS-laskelmassa. Nyt tuotto-oletusta on päivitetty kesäkuussa julkaistun PTS-laskelman mukaisesti. Taulukossa 1 esitetään uudet omaisuuslajikohtaiset tuotot.

Taulukko 1. Tuotto-oletus lyhyen aikavälin ennusteessa kesäkuusta 2026 alkaen. Inflaatio-oletus on 2,0 prosenttia.

Omaisuuslaji	TyEL:n sijoitusjakauma per 30.6.2026 (%)	Reaali- tuotto-oletus (%)	Nimellinen tuotto-oletus (%)
Korot	21,43	1,36	3,39
Osakkeet	58,67	3,60	5,67
Kiinteistöt	8,24	2,88	4,94
Muut	11,66	2,67	4,72
Yhteensä	100,00	2,95	5,01

Eläkevarojen kokonaistuotto riippuu sijoitusjakaumasta kullakin hetkellä. Kun laskelmassa käytetään kesäkuun 2026 lopun toteutunutta TyEL-varojen sijoitusjakaumaa, kokonaistuotto-oletukseksi saadaan 2,95 prosenttia reaalisesti ja 5,01 prosenttia nimellisesti. Aiemmalla tuotto-oletuksella vastaava nimellinen kokonaistuotto olisi 5,24 prosenttia. Tuotto-oletusta on siten alennettu noin 0,2 prosenttiyksikköä. Muutos näkyy verrattaessa päivitettyä ennustetta toukokuun ennusteeseen.

Eläkeuudistuksen seurauksena osakepainon oletetaan kasvavan. Tässä laskelmassa osakepaino nousee vuoden 2026 loppuun mennessä nykyisestä 58,7 prosentista 64,7 prosenttiin ja vuoden 2027 aikana noin 73,5 prosenttiin. Tämä jälkeen osakepainon oletetaan pysyvän tällä uudella perustasolla.

Kun sijoitusjakauma on muuttunut oletetulla tavalla, eläkevarojen nimelliseksi kokonaistuotto-oletukseksi muodostuu jatkossa noin 5,30 prosenttia kahden prosentin inflaatio-oletuksella.

Tasausvastuun kehitys säilyy vahvana

Tässä päivityksessä tasausvastuun kehitykseen vaikuttavat ennen kaikkea eläkemenoennusteeseen tehdyt muutokset. Tasattavan eläkemenon aiempaa hitaampi kasvu lisää tasausvastuuseen kertyviä varoja. Pienempi maksutulo puolestaan pienentää tätä vaikutusta jonkin verran.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

9.9.2026

Tasausvastuu kasvaa euromääräisesti 12,3 miljardista eurosta vuoden 2025 lopussa noin 21 miljardiin euroon vuonna 2035. Suhteessa palkkasummaan tasausvastuu kasvaa 16,6 prosentista noin 20 prosenttiin. Suhteessa seuraavan vuoden tasattavaan eläkemenoon se kasvaa 77 prosentista hieman yli 100 prosenttiin. Tasausvastuun vähimmäismäärän ylittävä osa pysyy koko enustejakson ajan selvästi yli 10 prosentissa ja nousee jopa lähemmäs 20 prosenttia.